

HF/H₂?/HL 2000./Hp 14./H₁₈/H₅./↑V4) K T 7
VENO 14 p. vers H₅/14/14/10-4./
1777

ALLAN A. VIRTA

Ilvesdivisioona pysäytti vihollisen Nietjärvellä
+++++

Hp 16./11

16/16
p. kuv.
20 cic.
aihe
lielu

Itä-Karjalan tyhjentämisen jälkeen vetäytyivät suomalaiset Loimolan suunnalla U-asemaan. Täällä voitokkaan vihollisen hyökkäys lopullisesti pysäytettiin. 91

Oheinen kuvaus ratkaisutaistelun vaiheista löytyi ~~SyDivisioonasta~~ jatkosodan 5.Divisioonan arkistosta. Kirjoittajaa pyydämme ottamaan yhteyden lehden toimitukseen. 9777=

HL 906./Hp 10./H₁₀./H₅ 7./↓
HEINÄKUUN 15. päivä.

Nietjärven korpimaastossa ovat taistelut jatkuneet jo kolme vuorokautta. Aamuyöllä 12.7. vihollinen sai jo työnnetyksi kapean kiilan ~~asemaamme~~ asemaamme, jota puolustivat everstiluutnantti I. E. Rytkösen JR 44:n I Pataljoona ja eräät III Pataljoonan osat. Kiivaat hyökkäykset ja vastahyökkäykset vaihtelivat seuraavan parin vuorokauden aikana ja kukkulat vaihtoivat omistajaa kerran toisensa jälkeen.

Rivit harvenivat. Joukot olivat jo ennestään raskaan viivytysvaiheen näännyttämisiä. ~~ja xixixix~~ Nyt niiden oli kestettävä torjuntataistelun paine.

Varsinkin Maksimoffin ja Saarenmäen kukkuloilla kärsi kapteeni ~~F. Forsellin~~ F. Forsellin III P suuria tappioita. Kukaan ei ollut nukkunut hiukkastakaan vuorokausimääriin.

Sekä rykmentin että pataljoonan komentopaikat olivat ns. Parakkikylän saunassa. Heinäkuun 14. päivänä vihollinen iski ilmavoimillaan alueelle fosfori-, palo- ja räjähdyspommein. Nouslessaan pommituksen jälkeen poteroistaan näkivät soturit lohduttoman näyn: parakit paloivat, kaatuneita hevosia lojui kaikkialla, komentopaikka teki muuttoa savun ja lasisirpaleiden seassa. Pitkälle se ei mennyt, vain puolen kilometrin päähän.

10/10
9,5
cic.

Etulinjassa hyökkäsi vihollinen samaan aikaan rajusti Maksimoff-asemia vastaan. Hyökkäys torjuttiin, mutta muun muassa tukikohdan päällikkö luutnantti K. Viitaniemi 10. Komppaniasta kaatui ja vänrikki Loukialaxx haavoittui kuolettavasti. Seuraavana yönä tukikohdan miehitti 11. Komppania.

Yö oli rauhaton. Vasta aamuauringon alkaessa lämmittää tor-
kahti joku hetkeksi.

①/1/4 vsm
SUURTAISTELU ALKAA

14. pl. ven. helu
Kello kahdeksaan ~~saakka~~ saakka oli hiljaista.

Sitten repesi.

Tasan kello kahdeksan vihollinen laukaisi sadat tulikitansa. Maa vapisi, ilma kohisi, sadat kranaatit iskivät muutamien sekun- tien sisällä Maksimoffin ja Saarenmäen tukikohtiin, joukossa kymmenkunnan urkupyssyn yhteislaukaus ja lukemattomien "andruu- sojen" mossahtelut. Sitten tuli levisi taaksepäin ja ulottui lo- puksi taempaan asemaan aina noin kilometrin päähän.

Teräshelvetti oli valloillaan. Yksittäisiä laukauksia tai räjähdyksiä ei enää erottanut, ^{vain/}aaltoileva jyrinä halkoi avaruutta. Maa heilui ja vapisi, puut taistuivat kuin kuivat rannan kaislat, sodan rauta-antura tallasi poteroita, paiskoi kiviä, maata ja ihmisiä atomeiksi avaruuteen, polki esteet riekaleiksi ja hukutti koko maiseman tukahduttavaan räjähdysaineen savuun sekä repeytyvän maan ja kuoleman katkuun.

Muutaman minuutin kuluttua ilmestyi savu- ja multapilvien läpi kymmenittäin maataistelukoneita. ^{Isken} ~~Räjähdy~~ seurasi tois-
toistaan, koneet ulvoivat muutaman kymmenen metrin korkeudessa. Pommit putosivat, tykit lauloivat.

Sitten - hetken tauko.

Poterossa vapiseva puolustaja tutkii itseään - olenko vielä ehjä? Joku nostaa jo päätäänkin - onkohan kaverikin hengissä?

Uusi maataistelukoneiden aalto.

Ne tulevat nyt entistäkin matalammalla, tykkien ja konekiväärien suulieskat loimuavat pölypilvien läpi.

Suu, korvat, silmät - kaikki ovat hiekkaa täynnä. Kunpa pääsisi porautumaan maan sisään - syvemmälle, syvemmälle...

Poteroita sortuu, miehiä haavoittuu ja kuolee. Veren ja kuoleman tuoksu voimistuu, tunkeutuu tajuntaan.

Puhelinyhteydet ovat silppuna. Radioiden luona on mahdoton työskennellä. Ei ole mitään yhteyksiä - ei eteen eikä taakse.

Tykistövalmistelu jatkuu. Sen taukojen aikana maataistelukoneet roikkuvat päällä kuin korpit, raatojen syöjät. Niiden moottorien inhoittava ulina repii hermoja, vie järjen... 97

VIIMEISTEN KRANAATTIEN MUKANA

On kulunut tunti.

Inferno katkeaa.

Hyökkääjä ilmeisesti arvioi teräsluudan lakaisseen kukkulat puhtaiksi kaikesta elollisesta.

Vihollisen jalkaväki on jo soluttautunut Maksimoffin ja Saarenmäen esteisiin. Sieltä se nousee rynnäkköön savun ja pölyn seassa viimeisten kranaattien saattamana. Sokaistunut puolustaja ei ehdi edes kunnolla nähdä mitä tapahtuu, kun vahva vihollinen on jo tukikohdissa.

Kukkuloilla taistellaan elämästä ja kuolemasta lähietäisyydeltä. Konepistoolit rätisevät, käsikranaatit jymähtelevät. Ellei muuhun ole aikaa lyödään kiväärin perällä.

Saarenmäellä joukkueineen taisteleva ylikersantti toteaa, että Maksimoffin puolustus ei kestä. Vielä sillä hetkellä hän ei kuitenkaan tiedä, että tämän tukikohdan puolustajista vain yhdeksän palasi taistelusta. Arvoitukseksi jäi, mikä oli muiden - yhden upseerin, neljän aliupseerin ja kolmenkymmenen miehen ⁴kohtalo. Vain taivas tietää, kuka heistä kaatui, kuka haavoittui ~~max~~ ja kuka ehkä joutui vangiksi. 97

67/114 VEM

97 14' pl. ves. luku
15' 1

lapu-
linen

67/114 VEM

VIHOLLINEN ISKEE UDELLEEN

14. pl. ven. helv.
91(12)/11

Saarenmäessä ylikersantin joukkue ei antanut tuumaakaan periksi. Tappiot olivat suuret.

Tämä ilmeisesti osaltaan aiheutti sen, että vihollinen aloitti tulivalmistelunsa ~~uudelleen~~ uudelleen. Jo taemmas siirtynyt tuli palasi ~~uudelleen~~ ^{jälleen} etulinjaan.

Tuntui kuin sen teho olisi nyt ollut moninkertainen. Kranaattien ja lentokoneiden määrä tuntui ainakin kaksinkertaistuneen ja tulen tarkkuus parantuneen. Se myllersi kaiken ylösalaisin, kymmentuumaiset puut pirstoutuivat sälöiksi, eilen osumia saanut parakkikyliä ^{kakaraan} hävisi - sitä ei enää ollut olemassa. Jonkinlaisena muistomerkkinä oli paikalla vain puoleksi palanut sauna - repaleisena, puoleksi maahan vajonneena, räjähdyskraaterien ympäröimänä. ~~Sxxx~~ Saunassa ollut puhelinkeskus oli tuhoutunut ja keskuspäivystäjä kaatunut työpaikalleen.

Kello oli tällöin ollut 09.21. Aika on saatu näin tarkasti kellosta, jonka räjähdyspaine oli pysäyttänyt erään korpraalin taskussa. Tuo ajan ajokki ei taistelun jälkeen suostunut mittamaan aikaa ennen kuin sen kaksi haljennutta kiveä oli uusittu. Elämän ajokki - rinnassa hätäisesti lepattava sydän - ^{oli} ~~häviö~~ sentään jatkaa työtään.

67/114 VEM

LÄPIMURTO

14. pl. ven. helv.
91(12)/11

jaksanut

Tässä vaiheessa vihollisen iskuporras eteni Nietjärven länsirantaa myöten kolmannelle linjalle, johon tulivalmistelu nyt raskaimmin kohdistui. Tuskin oli enää neliometriäkään maata, johon kranaatti ei olisi iskenyt.

Sitten tuli levisi summittaisesti syvemmälle. Tuntui siltä, että vihollisen tulenjohto ei enää tiennyt oman iskuportaansa tarkkaa sijaintia - tuli sahasi vain aluetta syvälle taakse. Haavoittuneet, jotka yrittivät pyrkiä hoitoon, haavoittuivat usein uudelleen, lähetit eivät ~~saapuneet~~ saapuneet määränpäähän, vika-

partiot katosivat. Lääkintämiehet panivat jatkuvasti henkensä alttiiksi yrittäessään auttaa tuskissaan kiemurtelevia aseveljiään. Kaiken yllä ~~paistat~~ paahtoi keskipäivän korkeuteen pyrkivä aurinko punaisena savu- ja pölypilvien läpi.

Sitten yhtyi leikkiin kymmenkunta panssarivaunua ja muutama rynnäkkötykki, jotka saattoivat 10. Komppanian puolustuksen käymistilaan huolimatta siitä, että viisi vaunua tuhottiin Kauhuin ja Nyrkein. Hajalle joutunut komppania vetäytyi ylivoiman edessä kolmannelta linjalta. Vihollinen jatkoi kuitenkin hyökkäystään varovasti ja epäröiden, koska oikealla olevan komppanian puolustus kesti Saarenmäen sinnikkäiden ~~taisteluiden~~ ^{Taisteluiden} ansiosta. Läpimurto oli kuitenkin tosiasia ja voitokas vihollinen näytti vyöryvän vastustamattomasti eteenpäin yli taisteluhautojaen.

Alikersantti Kalliojärvi jäi haavoittuneena poteroonsa eikä keksinyt muuta ratkaisua kuin tekeytyä kuolleeksi. Vihollinen painui eteenpäin poteron yli. Muuan hyökkääjä iski ohimennessään mieheen tikarillaan tai pistimellään keuhkoon asti ulottuvan haavan. Alikersantin oli kestettävä isku äänettömästi ja värähtämättä - kuin kaatuneen ikään. Sittenkään ei kaikki vielä ollut selvää: ohi juokseva upseeri kohotti pistoolinsa ja painoi liipainta, mutta ase vain naksautti eikä patruuna syttynyt. Pitkän kuopassa virumisen jälkeen alikersantti laahautui omalle puolelle ja parani sotasairaalassa yllättävän nopeasti. 77

TILANNE VAKAUTETAAN

14. joulukuuta 1944

Rumputuli jatkui - jo kolmatta tuntia. Joskus sen voima hiukan laimeni tihentyäkseen pian entisen kaltaiseksi infernoksi.

Tulen alla vapisevan soturin aivoissa ei ajatus enää saa selvää muotoa - enintään kohoaa mieleen hiljainen rukous:

- Jumala - palasta minut - pelasta isänmaa...

Onko vierustoveri vielä hengissä? Olenko viimeinen eloon jäänyt - ajatukset vilistävät kuumeisissa aivoissa. Toveri voi olla vain parin metrin päässä, mutta hänen kohtalooan ei tuli-

myrskyn keskellä voi selvittää.

Kello 11.00 tuli taukoaa. Orkesterista jäävät soimaan vain kranaatinheitin ja silloin tällöin yli syöksyvät maataistelukoneet.

Ylikersantti on muutaman jäljellä olevan miehensä kanssa ~~vetäytynyt~~ komppanianpäällikön luvalla vetäytynyt pois Saarenmäen tukikohdasta. 9. Komppania Nietjärven tien oikealla puolella pitää yhä asemansa. Sen miehet katselevat voimattomina, kuinka panssarivaunut vyöryvät ~~heidän sivustaan~~ murtoaukosta heidän sivustansa.

Selviää, että sekä 9. että 11. Komppanian päälliköt ovat ~~haavoittuneet~~ haavoittuneet - 9. K:n Mäkijärvi kuolettavasti. 10. Komppanian päällikkö kokoaa hajalle mennyttä yksikköään tulpaksi tien suuntaan. Hänkin haavoittuu hetken kuluttua.

Yhteisin ponnistuksin saadaan vihollisen iskuportaalle eteneminen kuitenkin pysähtymään noin 600 metriä kolmannen linjan taakse, ns. Kivikkosärkän maastoon. Tähän pussin pohjaan vihollinen pureutuu kaikin voimin. 77

19/11/41 WSM
VASTAHYÖKKÄYS ALKAA 14 j. p. vers. helv.
Noin kello 14.00 sai I Pataljoonan komentaja käskyn vastahyökkäyksen suorittamisesta tien suunnassa. Painuma oli lyötävä takaisin ja entinen etulinja otettava haltuun. Tien suunnassa hyökkäävä komppania joutui kuitenkin jo ennen kosketusta maataistelukoneiden fosforipommituksen maaliksi ja kärsi pahoja tappioita. Metsä syttyi palamaan ja syntyneessä kaaoksessa yksikkö hajosi. Vastahyökkäys epäonnistui.

Joitakin puhelin- ja radioyhteyksiä oli tällä välin saatu toimimaan. Kello 15 seuduilla saatiin tieto, että divisioonalle on alistettu 15. Prikaatin IV Pataljoona, joka on jo tulossa avuksi. Pataljoona saapuikin jo kello 15.45 ja lähti heti tien itäpuolta hyökkäykseen vihollispussin sivustaan tarkoituksenaan katkaista pussin suu. Reippaasta yrityksestä huolimatta pataljoona

Sel-
vennykset:
ITÄ-
PUOLELTA

riian

pääsi kuitenkin vain vähän eteenpäin ja juuttui vihollisen tu-
leen.

Tällä välin oli rykmentin komentaja everstiluutnantti Ryt-
könen saapunut III Pataljoonan komentopaikalle ja ryhtyi sieltä
johtamaan taistelua.

Myös omat tulielimemme olivat heränneet: oma tykistö ja
heitinistö olivat saaneet yhteytensä kuntoon ja ampuivat nyt
järjestelmällistä ja tehokasta torjuntatulta. Ylpeänä räiskyi
omien tykkien lähettämä teräs Maksimoffin ja Saarenmäen kennäillä,
lakaisi puhtaaksi Siimes-metsikön kumpareet, nostatti vesi- ja
mutapatsaita Nietjärven rantamaastosta ja moukaroï raskain kalii-
perein vihollisen tykistö- ja heitinasemia. Omien putkien sävel
valoi mieliin tasapainoa ja herätti uudelleen toivon ja päättä-
väisyyden tunteita: tässä on tämän sodan Siikajoki, tätä meidän
on puolustettava, tähän loppuu vetäytyminen ja pakoon juoksu!
Tässä purraan hammasta ja tapellaan - kävi kuinka kävi!

IV/15. Prikaati, Pataljoona Väänänen, oli saanut käskyn pitää
saavuttamansa asemat ja estää vihollisen eteneminen. Vihollis-
pussi oli nyt suljettu takaa ja itäpuolelta. Vain 9.K:n suunta oli
auki. Mainittu komppania alkoi olla huonossa kunnossa: se ei ollut
nukkunut useaan vuorokauteen eikä saanut ruokaakaan vuorokauteen.
Patruunatkin olivat vähissä ja ^{niiden} kuljetus eteen vaikeaa. 97

ISKETÄÄN UUDELLEEN ¹⁴¹ j. ven. lolo. ^{10/11}
Saapui yö.

Valmisteltiin jatkotoimintaa. Puhelimet soivat lakkaamatta:
uksia tuliyksiköitä, maaleja, tulisuunnitelmia, uusien joukkojen
siirtoja, huollon järjestelyjä, patruunoita eteen, ammuksia tuli-
aseisiin - ^{käskyt} risteilevät puhelinverkossa.

Käskyjä tuli ja meni rykmentin komentopaikalla. Niiden sävy
oli tiukka: perussävelenä oli ehdoton peräänantamattomuus, lopul-
linen ratkaisu. Joskus se melkein kiusasi etulinjan taistelijaa,

67/11/14 vsm

jolta vaadittiin yhä enemmän ja enemmän. Käskyjen sanonnat tuntuivat kylmiltä ja kovilta, vaatimukset ~~yhä enemmän ihmisiltä~~ ~~xxxx~~ yli-inhimillisiltä etulinjan miehestä, joka ei väsymyksensä ja turtumuksensa keskellä jaksanut kovin syvällisesti paneutua yleistilanteeseen.

Kain yleensäkin

Kokonaisuuden kannalta on siunattu asia, että operaatioita johtavat ylemmät komentajat eivät/näe edessä paikan päällä riehuva infernoa. Heidän kannaltaan tilanne ei sittenkään näytä aivan niin pahalta kuin etulinjan miehestä. Ei olisi hyväksi, jos kaikki olisivat yhtä turtuneita ja kuolemanväsyneitä. Vain ~~xxx~~ tukalimmallakin hetkellä elävä optimismi ja peräänantamattomuuden henki takaavat menestyksen.

Heinäkuun kuudestoista.

Kello 03.00 alistetaan saapuva II/JR 45 - Pataljoona Pokkinen - kapteeni ~~Forsell~~ Forsellille, joka saa käskyn kaikkine voimineen hyökätä vihollispussiin lännestä ja tien suunnasta samaan aikaan kuin Pataljoona Väänänen jatkaa hyökkäystään idästä. Tien suunnalla on lisäksi käytettävissä III/JR 44, joka saa tavoitteeseen kolmannen linjan Yrjölän - Siimeksen alueella. 97

07/↑(4) vsm

VASTAHYÖKKÄYS PYSÄHTYY TAAS *sujuu* *07/↑(4) vsm* reippaasti ja hyökkäys lähtee ripeästi liikkeelle ilman tykistövalmistelua, joka säästetään myöhemmäksi. Maasto on kuitenkin paha ja vihollisen ylivoimainen suora-ammuntatuli aiheuttaa tappioita. Pääliköitä kaatuu ja haavoittuu. Jokin komppania joutuu hajalle ja tempaa toisen mukaansa. Komentajan henkilökohtainen urhoollisuuskaan ei auta.

Tien suunnassa on päästy reippaasti eteenpäin. Vihollinen on siellä kärsinyt lähes sadan kaatuneen tappiot. Sielläkin hyökkäys kuitenkin vähitellen pysähtyy vihollisen hurjaan tuleen.

9./JR 44 on huollettu ja pitää aluettaan lujasti hallussaan. Vihollinen on lujissa pihdeissä. Sen panssarivaunut ajailevat ~~ympäriinsä~~ ympäriinsä, kuin rohkaistakseen omia miehiä. 9. Komppanian miehet

näkevät, kuinka pussiin valuu yhä lisää vihollista kasapäin maastossa lojuvien kaatuneiden yli. Oma tykistö ja kranaatinheitto pehmittävät vihollista. Ja ihmeiden ihme: omat pommikoneet iskevät vihollisen tykistöasemiin! Kova on pantu kovaa vastaan.

Aurinko helottaa vielä kuumemmin kuin eilen. Väsyneet pataljoonat lepäävät maastossa odottaen jatkotehtäviä. Näyttää, että miehet eivät ^{enää} paljoakaan piittaa tippuvista kranaateista. *Alaan poikki.*

Maataistelukoneet ovat tänään hiemen kesyyntyneet. Oma ilmapuolustus ampuu niitä hurjasti ja saa tietenkin vastaan pommeja ja tykkitulua. Vihollisen kone rysähtää palavana maahan ja etulinjan jalkaväki tervehtii tapahtumaa hurjin riemuhuudoin.

Materiaalitaistelun mylly jauhaa koko päivän. 77

(07/1/4) vsm
VIELÄ KERRAN *14. joulukuuta*
Illan suussa kello 16.45 muodostetaan erikoismiehistä valittu iskujoukkue II/JR 45:stä. Se saa tehtäväkseen vyöryttää vihollisen hallussa olevan kolmannen linjan taisteluhaudan. Samanlainen osasto kootaan myös IV/15.Pr:sta tehtävänä kuroa pussin suuta umpeen vyöryttämällä vastakkaiselta puolelta.

Pussin suu ei ollut kolmeasataa metriä leveämpi. Portinpylväät olivat pitäneet hyvin. Vihollisen jalkaväki oli ^{kuinkin} pureutunut lujasti pussin suun poikki kulkevaan lujitettuun taisteluhautaan ja sen edessä olevaan leveään panssarikaivantoesteeseen. Alueella oli runsaasti mm. erilaisia suorasuuntausaseita.

Iskupartio, joka lähti liikkeelle 9.K:n sivustalta, pääsi nopealla syöksyllä yli vihollisen tulellaan hallitsevan ⁿⁿ tien ja pureutui taisteluhautaan. Samalla hetkellä ~~xxxx~~ räjähti käyntiin raivokas tulitaistelu. Meikäläisiä oli vähän, patruunat ja käsikranaatit loppuivat, tuli ~~tappioita~~ pahoja tappioita. Niin raukesi tämäkin yritys tyhjiin.

Olin mukana tässä joukossa. Makasimme estekaivannossa muutamana kymmenen metrin päässä vihollisesta, kirosimme ja melkein itkimme painaessamme päätä poteron pohjan soraan - vihollinen antoi nimittäin niskaamme kaiken mitä se sai irti kranaatinheittimistään ja suorasauntauustykeistään. Oli kerta kaikkiaan uskottava, että vastustaja ei antaisi periksi - se oli tapettava pussiinsa viimeistä miestä myöten.

^{Vyö} ei kuitenkaan onnistu vain jalkaväen voimin, ilman suoraa-ammuntatulta, jota meillä ei ollut. Valmisteluksi tarvitaan niin paljon tykistö^{m/7}tulta, että se kerta kaikkiaan tasoittaa voimasuhteet ja murtaa vihollisen ylivoiman. ⁷⁷

^{97/17/14 vsm} VIIMEINEN YRITYS ^{97/15/11 vers. luku}

Sitten tuli tieto, että avuksi tulee vielä 15. Prikaatin I Pataljoona. Uusi hyökkäys valmisteltaisiin tykistöllä entistä tehokkaammin.

Tämä uutinen saatiin illan suussa. Valmistelut olivat perinpohjaiset. Patruunoita ja kaikenlaista räjähtävää varattiin runsaasti, kaikki aseet liekinheittämiä myöten valmistautuivat leikkiin mukaan. Vähitellen iskostui jokaisen mieleen, että nyt oli onnistuttava - vihollinen oli lyötävä, koska tämän sodan Siikajoen on oltava Nietjärvellä!

Hyökkäys oli alkava illan hämärtyessä yöksi.

I/15.Pr. sai tehtäväkseen yöryyttää taisteluhautaa suoraan sivulta ~~97/15~~ 9./JR 44:n alueelta käsin. II/JR 45 hyökkäisi entisessä suunnassaan, samoin ~~97/15~~ IV/15.Pr. pussin länsipuolelta.

Odotettiin tykistövalmistelun alkua.

Mahtaakohan tulla tavaraa tarpeeksi...

Tasan kello 23.00 rävähtää Koirinojan suunnan taivaanranta tuleen. Kranaatit suhisevat ylitsemme. Pian yhtyy orkesteriin kranaatinheittimien haukku. Tuntuu kuin ilmakehä olisi ollut suuri seula, jonka reikien läpi myrskytuuli puhaltaa synnyttäen puistattavan äänen, kranaattien vihaisen vinkunan yli pään. Sit-

ten - hurja räiske, ja ~~ja~~ jyminä ja häikäisevät räjähdysliekit ammusten iskiessä puihin, kiviin, taisteluhautoihin ja vihollispesäkkeisiin. Kaiku kiiri ^{yössä} kauas yli metsien ja ~~vaarojen~~ vaarojen, yli Laatokan mustan pinnan - se supistui ja laveni, tiivistyi ja väljeni edetessään vaarojen välissä ja saariston sokkeloissa.

Näin pauhasi Suomen teräsnyrkki!

Lähtökuopissaan kyyhöttävien väsyneiden soturien mielissä alkoi kyteä toivon kipinä. Päätäväisyys heräsi - nyt tai ei koskaan!

(57) ~~11/14/1941~~ ^{VEM} ILVES ISKEE 14.11.1941 H. vers. helv.

Iskuporras lähti ~~liikkeelle~~ liikkeelle kello 23.30. Jalkaväen aseiden räiske oli huumaava - tuntui kuin suunnaton kuusipuinen nuotio olisi rätissyt täydellä roihulla. Pian soittoon sekoittuivat satojen käsikranaattien kirpeät räjähdykset ja aina silloin tällöin kasapanoksen jyhkeä mossahdus, joka heitti jonkin vihollispesäkkeen syrjään.

Oli päästy eteenpäin noin sata metriä.

Sitten vihollinenkin pani kaikkensa peliin. Sen tuli tiheni ja eteneminen pysähtyi vahvojen pesäkkeiden eteen. Kaikki käsikranaatit ja muu räjähtävä oli käytetty loppuun, joillakin olivat ^{jo} patruunat ^{kin} vähissä.

- Lisää käsikranaatteja, lisää patruunoita, lisää kasapanoksia - lisää - lisää ~~...~~ ...

Puhelimet ja radiot välittivät nopeita käskyjä. Ampumatarvikevarastot tyhjennettiin eteen, autot ajoivat täyttä vauhtia, hevoset laukkasivat - ammuksia iskuportaalle, ^{nopeasti} paljon!

Kaikki voimat oli nyt jännitetty äärimmilleen. Kun materiaalitäydennys ehti eteen, alkoi vyörytys uudella raivolla - tuhannet käsikranaatit räjähtelivät, kymmeniätuhansia luoteja iskeytyi kohti vihollista. Jälleen jysähtelivät kasapanokset,

jälleen liekinheittimien roihut korvensivat vihollista.

Metri metriltä, pesäke pesäkkeeltä päästiin eteenpäin. Taistelu jatkui - tuntikausia. 77

(67/114) ^{VSM} HURJAA RAIVOA 77 (14/11) pl. vers. helv.

Vihollisen ruumiita alkoi olla pesäkkeissä röykkiöittäin - usein muodottomiksi ruhjoutuneina. Veri lemusi ja karreksi palaneiden ihmisruumiiden ~~xxxx~~ ilkeä haju tunkeutui keuhkoihin. Kaikki oli revittyä ja pirstaleina, kaikki oli palanut ja mustaa...

Miehet oli vallannut hurja raivo, hyökkäyksen hullu hurmio. Vihan vimmassa miehet painuivat päälle ^{meini} hullun rohkeasti - nyt ^{on} ~~on~~ meidän vuoromme! Mikään ei enää voinut estää mieletöntä menoa - ei toverin kaatuminen, ei edes oma haavoittuminen. Missään ei näkynyt pelkoa eikä epäröintiä - ainoa ajatus oli tuhota vihollinen, ampua kaikkea mikä liikalti ja eli...

Vihollinen taisteli vastaan sankarillisen raivokkaasti. Sen vahvuus oli suurempi kuin oli osattu odottaakaan. Taistelu oli tunnotoman rajua. ~~xxxxxihollisellaxxxxxihollisella~~ Vihollisella ei ollut pakoön pääsyn, tuskin edes antautumisen mahdollisuutta - sen oli taisteltava selkä seinää ~~xxxxx~~ vasten viimeiseen hengenvetoon saakka. Armoa ei ollut.

Aamuaurinko nousi. Sen säteet pääsivät vain vaivoin tunkeutumaan taistelualueen yllä leijailevan savu- ja multapilven läpi.

Taistelu jatkui. Ei kysytty voiton hintaa, ei lunnaiden määrää. Tämä oli ratkaisu.

Sitten - jokainen tajusi, että vihollista oli ~~hyökkäjäxxx~~ ^{lla} hyökkäyskiilojen välissä enää muutamien kymmenien metrien matkaa. ~~Korruptioxxxxx~~ Voittoa varmistui.

Vielä muutama käsikranaatti, kasapanos, pari lipasta konepistoolista... 77

(67/114) ^{VSM} VOITTO 77 (14/11) pl. vers. helv.

Kello oli noin 04.00, kun pataljoonat saivat yhteyden toisiinsa.

pääasiin

Pussia ei enää ollut, vihollinen oli tuhottu. Taisteluhauta oli omien hallussa.

Kolmesataa metriä pitkän haudan vyörytys oli kestänyt viisi tuntia! Hyökkäys oli edennyt keskimäärin kuusikymmentä metriä tunnissa, metrin minuutissa. Helpolla ei vihollinen ollut antanut periksi!

ampuen ja samalla

Tuli hiljaisuus, jota häiritsi vain vihollisen panssari-vaunujen ääni niiden liikuskellessa asemien edessä Yrjölän rantaniityllä evakuiden haavoittuneita. Mikään ase ei sinne ulottunut, voitiin vain kiroten seurata vihollisen korskeaa ajelua.

Miehet veti hiljaiseksi äskeisen raivon vastavaikutus. Näkyi kalpeita, väsyneitä kasvoja. Nyt vasta tajunta ehti tiedostamaan ympäristön näkymät.

ON
~~JÄLKI~~ JÄLKI ~~ON~~ PAHA *pl. vers. helv.*

Alue oli ~~hirvittävä~~ muuttunut hirvittäväksi mielettömän taistelun muistomerkeiksi. Taisteluhaudan pohja oli sen koko pituudelta ruumiiden peittämä, paikoin useammassa kerroksessa, ~~siis~~ yleensä vihollisia, joukossa joku omakin. Aseita ja varusteita ~~lojui~~ lojuu joka puolella, revittyinä, palaneina ja ^{osin/} maahanhautautuneina.

Alueelta löytyy runsas sotasaalis: kranaatinheittimiä, suorasuuntaustykkejä, käsiaseita - yksin konepistoolejakin viitisen sataa. Puhdistus jatkui hiljalleen aamun tunteina ja vasta kello kahdeksan jälkeen oli alue täysin selvitetty.

hävien

Vihollisen 114.Divisioonaa oli kohdannut lähes täydellisen ~~hävyn~~: sen JR 762 oli lähes tuhottu, raskaita tappioita olivat kärsineet myös JR 536 ja JR 363. Vankeja oli saatu kaikista rykmenteistä. Sisäänmurtoalueella ja ^{aivan/} sen edessä oli yli tuhat kaatunutta vihollista, kauempana ilmeisesti saman verran avuksi yrittäneiden vihollisjoukkojen vainajia. Yhteensä laskettiin vihollisen menettäneen Nietjärven taistelussa kaatuneina yli 2000 miestä.

Puolustus organisoitiin nopeasti uudelleen. Maksimoffin tukikohtaa ei ryhdytty valtaamaan takaisin, se jäi viholliselle.

Vihollisen suurhyökkäyksen hyökyaalto oli lyöty takaisin - lopullisesti. Siinä oli meidän Siikajokemme! Tässä ollaan ja pysytään.

Muuan pataljoona komentajista lausahtaa:

- Jos joku vielä väittää, että suomalainen soturi on kuntonsa menettänyt, hänen sopii tulla katsomaan tätä siivoa...

Ilves oli iskennyt viimeisen kerran.

- Täysin voimin

Yhdistä kummitas
kuunna
kuun 1808!

Hp 20 / 2000 7

UUU